

Decizia nr. 150 din 28.03.2017

Întrunit în ședință publică în ziua de 28 martie 2017, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat sesizările înregistrate la CNA sub nr. 10141/15.11.2016 și 658/25.01.2017, precum și rapoartele de monitorizare cu privire la o serie de spoturi de promovare a unor site-uri de pariuri online, precum și a unor jocuri de noroc on line, difuzate de mai multe posturi de televiziune în perioada 09-15.11.2016 și, respectiv, 16-22.01.2017.

Redăm din raportul de monitorizare întocmit pentru perioada 09-15.11.2016:

„În perioada monitorizată, **09-15.11.2016**, în intervalul orar **07:00-24:00**, pe posturile de televiziune au fost identificate următoarele spoturi publicitare pentru site-urile de pariuri online: **Betano.com**, **Betfair**, **Casa Pariurilor**, **eFortuna.ro**, **NetBet**, **PokerStars.ro**.”

Din *Sinteza constatării* cuprinsă în raportul de monitorizare reies următoarele:

„În perioada monitorizată, **09-15.11.2016**, pe posturile de televiziune au fost identificate **spoturi publicitare pentru site-urile de pariuri online**, difuzate astfel (conform datelor puse la dispoziție de Kantar Media și a monitorizării înregistrărilor deținute de CNA):

- **Betano.com** (varianta 1): *Realitatea TV* - **13 difuzări** în intervalul orar **16:00-19:00**;
România TV - **2 difuzări** în intervalul orar **17:00-18:00**;
Betano.com (varianta 2): *TVR 1* - **2 difuzări** în intervalul orar **17:00-18:00**;
- **Betfair**: *TVR 1* - **2 difuzări** în intervalul orar **21:00-22:00**;
- **Casa Pariurilor**: *Pro TV* - **1 difuzare** în intervalul orar **22:00-23:00**;
- **eFortuna.ro**: *TVR 1* - **1 difuzare** în intervalul orar **22:00-23:00**;
- **NetBet**: *Pro TV* - **4 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
Realitatea TV - **40 de difuzări** în intervalul orar **07:00-21:00**;
România TV - **89 de difuzări** în intervalul orar **07:00-22:00** și **4 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
- **PokerStars.ro**: *Antena 1* - **8 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
Antena 3 - **6 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
Digi 24 - **7 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
Pro TV - **7 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**.

Spoturile publicitare menționate anterior nu au fost incluse în programe adresate minorilor.

În cadrul fiecărui spot publicitar, a fost titrat pe ecran numărul deciziei emise de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). De asemenea, fiecare spot publicitar a fost însoțit de avertizare **18+**.”

Redăm din raportul de monitorizare întocmit pentru perioada 16-22.01.2017:

„În perioada monitorizată, **16-22.01.2017**, în intervalul orar **07:00-24:00**, pe posturile de televiziune la care CNA deține înregistrări, au fost identificate următoarele spoturi publicitare pentru jocuri de noroc online: **Betano.com**, **NetBet**, **PokerStars.ro**, **UniBet**, **Uniplay Show** (emisiune-concurs), **WinMasters.ro**”

Din *Sinteza constatării* cuprinsă în raportul de monitorizare reies următoarele:

„În perioada monitorizată, **16-22.01.2017**, pe posturile de televiziune la care CNA deține înregistrări, au fost identificate **spoturi publicitare pentru jocuri de noroc online**, difuzate conform datelor puse la dispoziție de Kantar Media, astfel:

- **Betano.com** (varianta 1): *Antena 1 - 7 difuzări* în intervalul orar **22:00-24:00**;
Pro TV - 3 difuzări în intervalul orar **22:00-24:00**;
- Betano.com** (varianta 2): *Antena 3 - 6 difuzări* în intervalul orar **22:00-24:00**;
Pro TV - 5 difuzări în intervalul orar **22:00-24:00**;
Realitatea TV - 27 de difuzări în intervalul orar **16:00-21:00**;
România TV - 7 difuzări în intervalul orar **20:00-21:00**;
- **NetBet: Realitatea TV - 35 de difuzări** în intervalul orar **07:00-22:00**;
- **4 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
România TV - 34 de difuzări în intervalul orar **12:00-22:00**
- **6 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
- **PokerStars.ro: Antena 1 - 6 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
Antena 3 - 10 difuzări în intervalul orar **22:00-24:00**;
Digi 24 - 10 difuzări în intervalul orar **22:00-24:00**;
Pro TV - 10 difuzări în intervalul orar **22:00-24:00**;
- **UniBet: Digi 24 - 7 difuzări** în intervalul orar **23:00-24:00**;
Realitatea TV - 17 difuzări în intervalul orar **12:00-22:00**;
România TV - 41 de difuzări în intervalul orar **12:00-19:00**;
- **Uniplay Show: Antena 1 - 14 difuzări** în intervalul orar **09:00-22:00**;
- **4 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**;
- **WinMasters.ro: România TV - 127 de difuzări** în intervalul orar **07:00-22:00**;
- **3 difuzări** în intervalul orar **22:00-24:00**.

Spoturile publicitare menționate anterior nu au fost incluse în programe adresate minorilor.

În cadrul fiecărui spot publicitar, a fost titrat pe ecran numărul deciziei emise de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). În cazul spoturilor publicitare pentru site-urile de pariuri online *NetBet* și *WinMasters.ro*, numărul deciziei emise de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc a fost scris cu caractere de dimensiune mică, fiind dificil de identificat din înregistrările deținute de CNA.

De asemenea, spoturile publicitare pentru *Betano* (variantele 1 și 2), *NetBet*, *PokerStars.ro* și *Unibet* au fost însoțite de avertizarea **18+**. Spotul publicitar pentru emisiunea-concurs *Uniplay Show* a conținut marcajul **AP**, iar spotul publicitar pentru site-ul de pariuri online *WinMasters.ro* **nu a conținut un semn de avertizare vizibil, potrivit înregistrărilor deținute de CNA.**”

În urma vizionării și analizării spoturilor, membrii Consiliului au constatat că informațiile prezentate în acestea difuzate la ore accesibile tuturor categoriilor de public, sunt de natură să afecteze dezvoltarea morală a minorilor care le vizionează, fiind încălcate prevederile art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale articolelor 93 și 12 (2) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului, difuzarea în serviciile de televiziune și de radiodifuziune a programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de

acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.

Conform prevederilor invocate din Codul audiovizualului:

- art. 93: Comunicările comerciale audiovizuale trebuie să respecte, indiferent de formă și de durată, principiile de protecție a minorului, de informare corectă a publicului, de respectare a demnității umane, de asigurare a unei concurențe loiale.

- art. 12 (2): În lipsa unui sistem de acces condiționat, difuzarea programelor prevăzute la alin. (1) se poate face numai în intervalul orar permis, potrivit clasificării programului în funcție de conținutul acestuia.

Pornind de la premisa că minorii sunt ușor influențabili comportamental și nu au o reprezentare corectă a efectelor unei acțiuni, având în vedere capacitatea lor redusă de a discerne, dată de vârstă și lipsa de experiență, o publicitate precum cea analizată este de natură a afecta minorii, de a le crea o percepție greșită asupra modalității de a câștiga bani.

Având în vedere că orice comunicare comercială audiovizuală trebuie să respecte, indiferent de formă și de durată, principiile de protecție a copiilor, membrii Consiliului au constatat că spoturile, prin mesajul transmis la ore accesibile (de exemplu: intervale orare 17.00-18.00, 16.00-19.00, 07.00-22.00 ori 07.00-21.00) au fost de natură să afecteze dezvoltarea morală a minorilor.

Legislația audiovizuală protejează această categorie de public printr-o serie de măsuri, una dintre ele vizând intervalele orare în care pot fi difuzate producțiile audiovizuale, în funcție de conținutul lor, indiferent că acestea sunt emisiuni de divertisment, informative ori publicitate.

Or, așa cum rezultă din rapoartele de monitorizare, spoturile au fost difuzate la diferite intervale orare, pe parcursul zilei, minorii având posibilitatea neîngrădită de a le viziona, ceea ce contravine art. 39 (2) din Legea audiovizualului.

În același sens, la art. 93 din Codul audiovizualului se prevede că orice comunicare comercială audiovizuală trebuie să respecte, indiferent de formă și de durată, principiile de protecție a copiilor.

Pentru aceste considerente, cu respectarea prevederilor art. 15 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național al Audiovizualului dispune intrarea în legalitate în privința spoturilor publicitare analizate, în sensul ca promovarea să respecte condițiile specifice comunicărilor comerciale audiovizuale în ceea ce privește protecția minorilor în cadrul serviciilor de programe.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,
Șef serviciu, Dumitru Ciobanu